

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12638

Tarih : 03.07.2025

30414

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA* tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İktüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim.

Saliha YENİZ

Mardin Milletvekili

TBMM İdare Amiri

03.07.2025

Mardin'in Savur ilçesinde, 2024 yılı Nisan ayından bu yana gerçekleştirilen tüm kamu ihalelerinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun yalnızca olağanüstü durumlarda uygulanması öngörülen 21/C maddesi kapsamında yapılması, kamuoyunda ciddi tartışmalara neden olmuştur. Güvenlik gerekçesiyle açık ihale yönteminin tercih edilmemesi, şeffaflık ve rekabet ilkelerine aykırılık oluşturduğu yönünde eleştirilmekte; bu uygulamanın yasal sınırlar dışına çıktığı yönünde değerlendirmeler yapılmaktadır.

Kamuya açık Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) kayıtlarına göre, Savur Belediyesi 1 Nisan 2024 tarihinden bu yana toplam beş büyük yapım işini, doğrudan pazarlık usulüyle sonuçlandırmıştır. Söz konusu ihalelerin detayları aşağıda yer almaktadır:

Tarih	İşin Adı	Yüklenici Firma	Yaklaşık Maliyet	Sözleşme Bedeli	Tenzilat Oran
24.05.2024	Parke ve Bordür	Ercan İnşaat	7.351.476 ₺	6.989.000 ₺	-4,93%
05.07.2024	Yüzme Havuzu	Servet Gümüş	38.118.799 ₺	37.850.000 ₺	-0,71%
21.08.2024	Çevre Düzenlemesi	Abdulkadir Aslan	11.400.417 ₺	10.930.000 ₺	-4,13%
31.01.2025	Parke ve Bordür (2. Etap)	Ercan İnşaat	17.598.842 ₺	16.620.000 ₺	-5,56%
31.01.2025	Doğalgaz Dönüşümü	Mehmet Razi Alpar	3.534.608 ₺	3.200.000 ₺	-9,47%

Tüm bu ihalelerin gerekçesi olarak “güvenlik durumu” gösterilmiş ve 21/C maddesi kapsamında pazarlık usulü tercih edilmiştir. Ancak, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 21/C maddesinde yalnızca “savunma ve güvenlikle ilgili özel durumların ortaya çıkması ve ivedilikle yapılması zorunlu olan hallerde” uygulanabilirlik belirtilmektedir.

Öte yandan, kamuoyuna yansıyan iddialara göre Savur Belediyesi Fen İşleri Müdürü’nün söz konusu ihalelerin usulüne ve hukuka uygunluğu konusundaki çekinceleri nedeniyle görevinden istifa ettiği ve konuyu Mardin Valiliği’ne taşıdığı bilgisi kamuoyuna yansımıştır. Buna karşın Kaymakamlık makamının 21/C maddesinin uygulanmasının “kamu güvenliği açısından gerekli olduğu” yönünde görüş bildirdiği ileri sürülmüştür.

Ayrıca, belediyenin İller Bankası üzerinden yaklaşık 60 milyon TL tutarında yeni bir kredi kullanmayı planladığı, bu kaynağın aydınlatma projelerinde kullanılacağı belirtilmektedir. Ancak belediyenin mevcut mali yapısı ve önceki harcamaları dikkate alındığında, bu adımın finansal sürdürülebilirliği riske atabileceği ifade edilmektedir.

Bu bağlamda;

1. Mardin ili Savur ilçesinde 1 Nisan 2024 tarihinden bu yana gerçekleştirilen beş büyük yapım işinin tamamında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21/C maddesinin uygulanmasının gerekçesi nedir?
2. Bu ihalelerde "güvenlik" gerekçesi gösterildiyse, bu gerekçeye dayanak teşkil eden bir yazı, rapor ya da değerlendirme var mı? Varsa bu belgeyi hangi resmi kurum hazırladı, hangi tarihte gönderdi?
3. 21/C maddesinin uygulanabilmesi için gerekli olan "ivedilik ve öngörülemezlik" koşullarının her bir ihale için ayrı ayrı nasıl oluştuğu tespit edilmiş midir?
4. 1 Nisan 2024–31 Ocak 2025 tarihleri arasında gerçekleştirilen bu beş ihalenin herhangi birinde açık ihale usulü değerlendirilmiş midir? Neden tercih edilmemiştir?
5. Gerekçede belirtilen ihalelere kaç firma davet edilmiştir? Her bir ihaleye fiilen katılım sağlayan firma sayısı kaçtır? Söz konusu ihalelerden herhangi birine yalnızca tek firma teklif vermiş midir? Eğer böyle bir durum söz konusuysa, bu uygulama Kamu İhale Mevzuatına uygun mudur?
6. Kaymakamlık makamının, 21/C maddesinin uygulanmasını "kamu güvenliği açısından gerekli" gördüğü yönündeki iddialar doğru mudur? Doğruysa, bu değerlendirme neye dayanmaktadır?
7. Savur Belediyesi'nin, söz konusu dönemde İller Bankası üzerinden yaklaşık 60 milyon TL tutarında yeni bir kredi kullanmak için yaptığı başvuru onaylanmış mıdır?
8. Bu kredi talebiyle ilgili olarak İçişleri Bakanlığı, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü ya da başka bir kamu kurumu tarafından herhangi bir uygunluk görüşü verilmiş midir?
9. Savur Belediyesi tarafından söz konusu yapım ihalelerine ilişkin olarak, Belediye Meclisi üyelerine hangi tarihlerde, hangi yöntemlerle bilgilendirme yapılmıştır? Bu ihaleler için Belediye Meclisi onayı hangi karar numarasıyla, hangi oturumda verilmiştir?
10. Elde mevcutsa, ilgili kararlarda hangi meclis üyelerinin imzası bulunduğu dair kayıtlar nelerdir?

11. Belediye Meclisi üyelerinin bilgisi ve onayı dışında işlem tesis edilmişse, bu durumun 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamında nasıl değerlendirildiğini açıklar mısınız?
12. Son bir yıla ait Meclis kararları Bakanlığınıza ulaştırılmışsa, içerikleri bakımından bu kararlar denetim sürecine tabi tutulmuş mudur?
13. Savur Belediyesi'nin 2023 ve 2024 yıllarına ait toplam borç miktarı nedir? 2024 yılı itibarıyla aylık sabit gelir ve gider kalemleri nelerdir?
14. Savur Belediyesi'nin mali kapasitesi, mevcut borç durumu ve gelir-gider dengesi dikkate alındığında; söz konusu ihaleler, ilçenin öncelikli kamu hizmetleri açısından nasıl bir önceliklendirme gözetilerek planlanmıştır?
15. Yapılan bu yüksek bütçeli yatırımlar, ilçede yaşayan yurttaşların temel ihtiyaçlarına (altyapı, içme suyu, yol, kanalizasyon, kırsal hizmetler vb.) yönelik hangi somut karşılığı üretmiştir?
16. Söz konusu projelerin planlama, fizibilite ve etki analizleri yapılmış mıdır? Yapıldıysa bu analizler kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?
17. 2024 yılı itibarıyla Savur'da sosyal yardım, altyapı, sağlıklaştırma ve çevre gibi alanlarda kamu yatırımlarının genel dağılımı nedir? Bu dağılım ihalelerle sağlanan kaynaklar bağlamında dengeli midir?
18. Savur halkının acil ve yaşamsal ihtiyaçları karşılanmadan gerçekleştirilen bu yüksek maliyetli yatırımların, kamu yararı ve mali disiplin açısından taşıdığı riskler hakkında Bakanlığınızın bir değerlendirmesi var mıdır?
19. Savur Belediyesi'nin 2024 yılında gerçekleştirdiği tüm yapım işlerinde hangi firmalarla sözleşme imzalanmıştır? Bu firmaların daha önce belediyeyle çalışıp çalışmadığı araştırılmış mıdır?
20. 21/C maddesinin aynı belediye tarafından ardışık ve sistematik biçimde kullanılması hakkında Bakanlığınızın genel bir değerlendirmesi veya denetimi yapılmış mıdır?
21. Gerekçede bahsi geçen ihalelerde herhangi bir mülkiye müfettişi, Sayıştay denetçisi ya da iç denetçi tarafından inceleme başlatılmış mıdır?
22. Belediyelerde 21/C maddesinin usulsüz kullanımını hakkında 2020–2024 yılları arasında tarafınıza ulaşan toplam şikâyet sayısı nedir? Bu şikâyetlerden kaç hakkında idari veya hukuki işlem başlatılmıştır?